PEILING ONDER MENSEN MET EEN BEPERKING: POLITIEK DOET TE WEINIG

Posted on 30 september 2025 by Muel Hekman

Het lukt de overheid niet het leven van mensen met een beperking of chronische ziekte merkbaar te verbeteren. Dit blijkt uit een flitspeiling door Ieder(in).

Categories: Algemeen, Geldzaken, Toegankelijkheid, Verkiezingen, Zorg

Tags: Bestaanszekerheid, toegank, Verkiezingen, Zorgkosten

Meerderheid van respondenten: leven is slechter geworden

Bijna driekwart van de meer dan 1100 respondenten geeft aan dat het leven van mensen met een beperking is verslechterd. Eén op de vijf mensen vindt de situatie hetzelfde gebleven. Een bijna even grote groep geeft aan dat het leven 'erg verslechterd' is. Slechts 1 procent ziet verbetering.

Drie belangrijke onderwerpen: bestaanszekerheid, toegankelijkheid en passende zorg en ondersteuning

Passende zorg en ondersteuning, bestaanszekerheid en toegankelijkheid. Dat zijn de drie belangrijkste onderwerpen waarmee een nieuw kabinet direct aan de slag moet, blijkt uit de reacties op de flitspeiling.

Daarnaast zijn er andere belangrijke onderwerpen waaraan te weinig is gedaan. Respondenten noemen daarbij onder meer discriminatie, gebrekkige uitvoering van het VN-verdrag Handicap, wonen en gebrek aan inclusief onderwijs. Dit geeft een goed beeld van de grote hoeveelheid aan verschillende knelpunten die mensen ervaren.

Passende zorg en ondersteuning: willekeur en kwaliteit

Passende zorg en ondersteuning werd het meest genoemd als een onderwerp waar dringend verbetering nodig is. Dit is natuurlijk een groot en breed onderwerp. Ieder(in) vroeg aan mensen om zo precies mogelijk aan te geven waar de knelpunten zitten.

De hulp en ondersteuning uit de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) wordt opvallend vaak bekritiseerd. Dan gaat het vooral over de grote, onvoorspelbare verschillen tussen gemeenten. Het hangt van de gemeente waar je woont af wat je wel of niet aan ondersteuning kunt krijgen. Dit leidt tot willekeur. De oplossing ligt voor de hand, reageert iemand: 'Kom dezelfde Wmo-regels overal in Nederland. Niet zoals nu in elke gemeente weer een andere regel.' De verschillen tussen gemeenten komen terug bij andere onderwerpen, zoals de gehandicaptenparkeerkaart of gebrekkige ondersteuning voor overbelaste mantelzorgers.

Lees ook ons eerdere Wmo-onderzoek

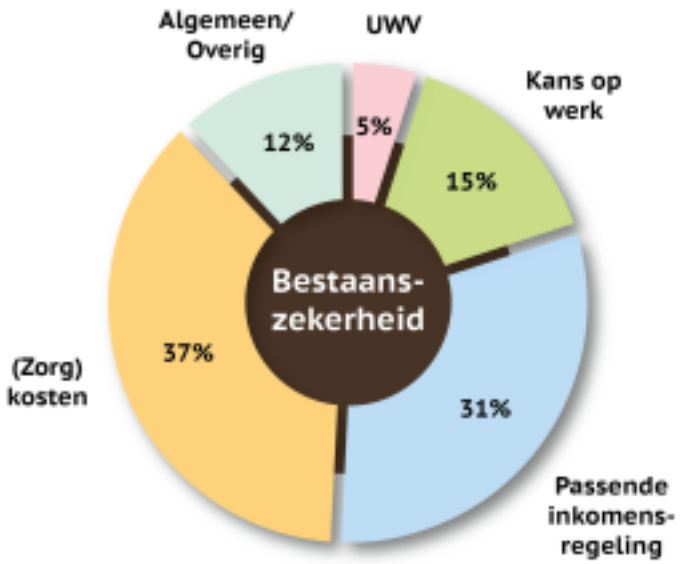
Ronduit schrijnend zijn de voorbeelden van mensen die langdurig, soms complexe, zorg nodig hebben en zich in de steek gelaten voelen.

> *"Voor mensen met een verstandelijke beperking schiet de zorg te kort. Er zijn nu echt te weinig zorgorganisaties die deze mensen helpen. Vaak omdat de betaling niet de kosten dekt."*

Veel mensen vragen in de flitspeiling ook aandacht voor de ingewikkelde regels, te lage pgb-tarieven en problemen met huishoudelijke hulp. Ook vaak niet-erkende aandoeningen zoals post-covid, de ziekte van Lyme en ME/cvs (een ernstige chronische vermoeidheid ziekte) worden genoemd.

Bestaanszekerheid: lager inkomen, hoge zorgkosten

Een kwart van mensen met een beperking of chronische ziekte kaart de slechte inkomenspositie en hoge eigen kosten aan. Als oplossing worden drie zaken vaak genoemd.

Zorgkosten

Mensen dringen aan op het zo snel mogelijk verlagen van de hoge zorgkosten en eigen bijdragen (37%). Zoals voor langdurige zorg:

> *"De eigen bijdragen voor de Wlz zijn te hoog. Naast die eigen bijdrage betaal ik al heel veel eigen zaken zelf, zoals medicijnen en hulpmiddelen. En dat de partner moet meebetalen is helemaal bizar."*

Inkomen

De inkomensregelingen, zoals toeslagen en uitkeringen, zijn vaak niet passend (31%): het meest wordt de Participatiewet genoemd als regeling die niet werkt voor mensen met een beperking.

> *"Zorg dat er een uitkering komt voor permanent beperkte/chronisch zieke mensen die niet in aanmerking komen voor de Wajong. Of maak een extra potje bovenop de bijstand waar deze mensen aanspraak op kunnen maken. Deze groep maakt een hoop extra kosten die ze nauwelijks kunnen betalen."*

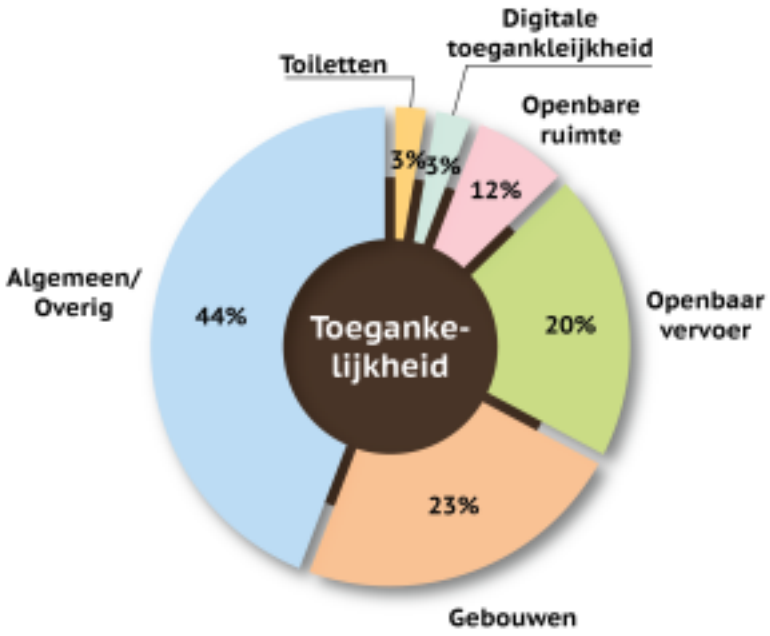
Betaald werk

Een grote groep pleit voor meer kansen op een betaalde baan (15%). De kans op een baan voor mensen met een beperking is nog altijd veel kleiner dan voor mensen zonder beperking. Bovendien geven zij aan dat als zij werken, de betaling onder de maat blijft.

> *"Mensen met een beperking moeten meer kansen krijgen op de arbeidsmarkt met een waardering die bij de functie past"*

Toegankelijkheid van gebouwen, vervoer en meer

Veel mensen kampen met problemen rond toegankelijkheid. Volgens sommigen is dit zelfs hét thema dat zo snel mogelijk beter moet. Zonder betere toegankelijkheid kan de positie van mensen met een beperking niet verbeteren. Toegankelijkheid in het algemeen (zonder verdere toelichting) wordt het meest genoemd (44%). Maar ook vragen veel mensen aandacht voor bepaalde vormen van toegankelijkheid. Met name de toegankelijkheid van gebouwen (23%) en het openbaar vervoer (20%) wordt veel genoemd.

> *"Ervoor zorgen dat mensen in rolstoel overal naar binnen kunnen, zoals openbaar vervoer, winkels, pinautomaten (ook in winkels), zwembaden, sauna's, strand, gewoon weg overal. We zijn daar nog lang niet."*

Onze stem telt: te weinig politieke representatie

Mensen met een beperking hebben een stevigere stem nodig in de Tweede Kamer.
Van alle meer dan 1100 deelnemers zegt 97 procent aan dat het hard nodig is dat de landelijke politiek hen beter vertegenwoordigt. Om de grote problemen rondom zorg, bestaanszekerheid en

toegankelijkheid op te lossen is meer aandacht nodig in de debatten.

Boodschap aan politiek: kom nú met merkbare verbeteringen

Ieder(in) herkent de uitkomsten van de flitspeiling en blijft pleiten voor belangrijke en snelle verbeteringen. Directeur Deborah Lauria: “Te veel plannen van de overheid, zoals de uitvoering van het VN-verdrag Handicap, blijven ‘een papieren werkelijkheid’ of raken verdwaald door maar weer eens een keer onderzoek te doen. Een nieuwe regering moet wat ons betreft vooral concrete resultaten boeken. Van stilstand en zelfs achteruitgang moeten we nu naar oplossingen die merkbaar vooruitgang bieden voor de mensen. Dit kan niet langer wachten.”